

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
ABONAMENTELE SE FAC
NUMAI PE UN AN

COLABORATORII ACESTUI NUMAR
Ioan Dragu, Victor Anestin, V. Vlădescu-Albești, Gabriella I. A. Vuculescu,
Leontin Iliescu, I. Murășanu, C. Scurtu, Const. A. I. Ghica, Ioan Scăenaru, etc.

ANUNCIURI
LINIA PE PAG. 7 și 8
BANI 20

Cu calul rănit, cătrasiorul strigă: răzbunare!

Cealaltă lege

dramă în trei acte de AL. SABARU

Piecele trebuiesc văzute dintr'o lojă, sau dintr'un stal, cu personaje în carne și oase, care se agită, râd, sau suferă. Sunt și piese care nu trebuiesc citite, anume piesele cele bine scrise, dar și acelea să fie citite de persoane cu o vie imaginațiune. În acest caz nu mai există actori proști. Piesele proaste în schimb câștigă mult atunci când se întâmplă ca un interpret cel puțin să fie un actor de seamă. Se pot cita multe piese mediocre, care au avut un succes extraordinar numai din cauza actorului, care avea prea mult talent.

Nu știu bine în ce categorie ar trebui să clasific „Cealaltă lege” a d-lui Sabaru. Cu toate defectele ei, uneori și defecte de limbă, nu numai de scenariu, am citit-o cu interes. Sună urât să pui pe o față deșteaptă ca eroina piesei, să întrebuințeze expresii ca „trebuie să ai plâns mult”, sau pe sora ei, altă față inteligentă, să vorbească ca priu mahalale spunând „partidă convenabilă”, sau întrebuințând expresii improprii ca „hăjbăind toate drumurile”. Alt personaj ca să spună și el ceva zice „frumos curcubeu, noroc înă că nu apare nici odată înainte de furtună”.

Dar acestea sunt pecadile, le-am putea trece cu vederea și nici nu mai indicăm altele.

Să vedem sămburele piesei. E vorba de un preot îndrăgostit de o fată. Preotul acesta e creștin ortodox, dar nu știu pentru ce sfinția sa aduce așa de mult cu cei catolici sau cel puțin protestanți. „Trebuie ca” părintele Anton să fi citit pe Ibsen, despre care păcat că nu pomenește, căci e cu totul și cu totul personaj ibsenian. A iubit pe fată, de când era student, dar împrejurările au făcut așa că a luat pe alta, atunci când a trebuit să se preotească. Preoteasa i-a murit repede, iar dragostea fetei tot i-a rămas. Acum pare că toate împrejurările ar fi pentru o căsătorie a lui cu fata, dar canoanele se împotrivesc, un preot nu se poate căsători a doua oară.

Dunia iubeste pe preotul Anton și din cauza căldurii cum el apară existența lui Dumnezeu. Dr. Dunia dă peste un manuscris prin care preotul neagă existența lui Dumnezeu. Pentru Dunia e o clipă de consternare, în urmă judecând mai bine, se gândește că publicând manuscrisul, silește pe Anton să lepede anteriorul și să o ia de nevastă. Cartea apare, dar Anton nu se leapadă de biserică. Dunia silită de părinți să se mărită, propune preotului să fugă cu el în ajunul nunței ei cu un moșier imbecil. Anton se codește, îi cere răgaz și drept răspuns se impușcă.

Pe scena finală comentează de sigur mult, autorul, și cu toate acestea îmi permit să cred că e falsă mai ales când s'ar juca pe scenă.

Fata spune iubitului ei: dacă te învoești să fugi cu mine, pune o lumânare aprinsă la fereastră. Chestia fiind oarecum bisericăscă, lumânarea e bine venită, fie de spermăcet și nu de ceară veritabilă. Preotul dedese însă bieteii fete să înțeleagă, că e pe cale să-și ia viața, nevoind să arunce dezolarea într'o familie la care ținea.

Și iață scena finală. Dunia e

Trecerea trupelor germane peste Dunăre

Unor rapsozi ai vremii noastre

— Eu n'am să cânt, în secolul nevrozei,
Iubiri visate 'n fumuri de hașis
Sau să mă sbucium în noroiul prozei
Crezând că 'n el e-al artei luminis.

Și n'am s'alerz la mumii egiptene
Sau în pagode indice să prind
Din ele taina muzelor — sirene
Ce sufletul în amăgiri cuprind.

Când nu vibrează 'n sufletul tău dorul
Ce-i din adâncuri omenesti pures,
Ori cât de străniu în vers 'li-ar fi decorul
In van mă sbat, să-i prind un înțeles.

Zadarnic deci vă revoltati voi nervii
In goană după vorba fără rost
Când ritmul poeziei și-al Minervei
In voi de-apururi adormit a fost.

Căci, dacă versul vostru se 'ncovoie
Sub înșirări de vorbe ce-amețesc,
Nu simt în el a inimii bătaie
Sau ritmul unui suflet omenesc.

Leontin Iliescu

cu sora ei, ea așteaptă semnalul preotului, geamurile casei acestuia văzute fiind de la geamul Duniei. Aceasta vede tot ce face preotul și descrie sora sale și publicului mișcările și gesturile lui Anton. Vede cum se agită o lumânare, în fundul odăii lui Anton; cum preotul se așează la birou, scrie febril, cum trage un sertar al biroului, scoate o armă, trage... Vai, păcat că încă o piesă, care nu știa cum are să se sfârșească, întrebuințază revolverul sinucizându-se. Am auzit poenetul revolverului când am isprăvit piesa de citit și mi-a asurzit urechile acel poenet.

Autorul a scăpat ușor de figura veșnic tristă a acestui preot turmentat de duhul necurat al iubirei obișnuite, dar publicul din sală ar rămâne cu tristul ecou al bubuiturii revolverului și cu descrierea lugubră a Duniei.

Și cu toate acestea sunt unele scene impresionante, de pildă a- cea dintre preot și mama lui,

când aceasta, unindu-și glasul ei cu al clopotelor, îi trimete să oficieze ca de obicei sfânta liturghie, pe când el tremură de frică să nu-l ia la goană Dumnezeu din biserică, pentru gândurile lui cele necurate.

E simpatică figura preotului, dar pe de altă parte nu merita altă scartă, de oarece pe de o parte se laudă cu studiile lui, ba și cu traduceri și articole, iar pe de altă nu știe să vorbească, ca un om cult. Aceasta e o crimă. Savantul preot spune că trebuie „să-mi inoculez în sânge, în creier, că ceia ce s'a întâmplat”... Am mai auzit eu asemenea expresii; am un prieten, băiat bun, dar care n'a făcut studii, și care vorbește cam așa: „Nu vreau să-mi infiltrez ideea că...”. Dar, repet, nu a făcut studii, spune chiar el, e meseriaș. Pentru preotul Anton însă e un dezastu. Trebuia să moară cu revolverul în mână, nu pentru că n'a știut să iubească pe o fată murle, dar pentru că după atâția

ani petrecuți pe băncile facultății de teologie, nu știe să vorbească românește cum trebuie, pentru că e și pedant și incult ca o ciobotă.

Dar putea preotul să zică și el ca Irina, sora Duniei „oh, am obosit și mă doare capul, prea m'am gândit mult”.

Ce vreți, a gândi nu e lucru ușor, e obositor pentru femei, dar și pentru unii bărbați. Nu toți au puterea de gândire a unui autor dramatic. De ce însă autorul nu a dat personajelor sale, odată cu un stil mai îngrijit și ceva din puterea să de gândire? De ce i-a făcut să se asemene așa de mult, în cât bărbați și femei, bătrâni și tineri, culți și inculți vorbesc toți la fel, ca și cum ar fi un singur om.

Bine nu pricep, dar trebuie să fie o explicație. Toți păcătuiesc cu stilul lor, toți sunt pretențioși, se exprimă, vorba ceia, ca la teatru, toți cei pe care li mișcă d. Sabaru pe scenă.

Altfel, piesa e interesantă, o citești pe nerăsuflăte, pentru a vedea pe cât e cu puțință mai repede, ce hotărâre are să ia preotul. Fata știe de la început ce vrea, ea vrea pe preot, despre preot nu știm bine ce vrea, el e un neuraștenic, un preot extra-modern, un ibsenian, care n'a cerut voie autorului pentru a fi personaj ibsenian.

Dar poate că jucată, cu actori foarte talentați, cu decoruri noi, având câțiva ziaristi cunoscuți, care să facă dări de seamă simpatice, piesa aceasta ar putea să aibă succes, ceia ce urez autorului.

Victor Anestian

PE UN PORTRET

Să scriu un vers pe un portret!
Imi ceri, minunea mea, prea mult.
In nopți târzii, când stau și-ascult
Cum plânge sufletu-mi încet,
Pricep atunci de ce regret
Că nu te-am cunoscut de mult.

In cripta anilor trecuți
N'aș fi 'ngropat un dor pustiu
La ce să-ți scriu, când astăzi știu
Că te-ai minși și eu ca mulți?
Un gând pribeag mai cată iar
Să-mi poarte pașii pe alt drum.
Mi-e moartă dragostea de-acum,
Vii prea târziu. Și e 'n zadar...

V. Vlădescu-Albești

FLORI DE SÂNGE

Cântece populare ardelenesti depe câmpul de război

Pe când la București se teoretizează după norme critice, că „poesia populară este un fețiș modern”, tot la București, doi ardeleni au adunat într-o broșură „*Flori de sânge*”, cântece pe cari frații lor, frații noștri, le cântă în amărăciunea războiului, pe care nu pentru ei îl poartă.

Aurel Esca și Iosif Schiopul au alcătuit această broșură căreia nu-i puteau da alt titlu mai potrivit ca „*Flori de sânge*”. Sunt *flori* cântecele adunate în broșură, prin sinceritatea lor curată, prin naivitatea lor admirabilă și sunt *de sânge*, fiindcă pe câmpiile Galileii, împotriva Sârbilor, săpând tranșee de alungul Carpaților, soldații români de dincolo scoteau oftături înroșite de sânge.

Sunt caracteristice aceste cântece, mai întâi prin spontaneitatea lor, identică creațiilor populare de altă dată și în al doilea rând, prin îmbrăcarea actualității erudite și nenorocită, în haina versului ușor, sincer și cuprinzător.

Cine e dușmanul, care a prăvălit atâta necaz în sufletele flăcăilor ardeleni?

Ei n'o spun, ei cântă:

„Stii tu, mândro, ce ziceai,
Către mine și plângeai,
Că nu este om pe lume
Pe noi să ne despreune,
Iacă omul s'a aflat,
Blestematul de 'mpărat'.”

Dar nu e numai împăratul aducătorul de urgie și pe care Goga îl botezase „drăguțul de 'mpărat'” ei și tovarășul împăratului, e Neamțul.

„Bate, Doamnă, neamțul 'n drum
C'a luat ce-a fost mai bun.
Bate, Doamnă, neamțul 'n cale
C'a lăsat tot chin și jale”.

Și într'altă parte, unde florile de sânge sunt crispări de revoltă, strigăte împotriva nedreptății, un flăcău ardelen săpând probabil la o groapă. În care să-și îngroape pe cei de aproape, de un sânge și de o lege cu el, înfruntând aerul poruncitor și semet al vreunui vagmistru neamț, când printre lacrimi:

„De cât la neamțul soldat,
Mai bine merg la săpat”

„Mult bine mi-ar fi părut
Maica de m'ar fi făcut
În strugure dulce 'n vie,
Săpând neamțul să nu fie”.

Și acolo departe, pe frontul de luptă, constient că e trimis să lupte și să moară pentru alții, gândul flăcăului ardelen se îndreaptă spre satul lui, ascuns într-o vâlcea. Atunci ochii i se umzesc și prinde a'ngâna în ritmul dorului, care se sbată în piept:

„Sus în grui la lelea Floare
S'adună la șezătoare.
S'adună și nu s'adună,
Că nu-i om cu voce bună
De când cu poruncile
De-or pornit cătanele
Și goliră satele.
Babele își torc viitorul
Și nevestele și torc dorul
Și cum scade caerul
Se sporește vaerul”.

Chin, jale, vaer, languire, blestem, aceeași e atmosfera din Ardeal. Iar cântecele cătanelor îm-

Serviciul sanitar pe frontul de luptă.

RĂSPUNS

Domnule, e toamnă...

Eri de dimineață

Am privit, cum zarea se 'mbrăca în ceață
Și 'n lumina stearsă, ca un straniu vis,
Am citit scrisoarea, care mi-ai trimis...

Azi mă 'ntreb: „Ce cuget te-a îndemnat să-mi
scrii?”...

Ai ales cuvinte calde, vibratoare
Ca să-mi spui iubirea, dar te-ai gândit oare
Că eu sunt ca moartă, printre voi, cei vii?...

O, ce gânduri triste mi-a adus scrisoarea!
Mi-a adus dorința neînfrânat de vis
De-a citi răvașul — nu al d-tale? —
Ci al celui care n'a voit să-mi scrie!...

Înțelegi?... Viața este o dramă-mută,
Sub decoruri grele sufletu-i strivit.
Fața poartă mască și 'n umbre de zămbet
Se ascunde-adesea plânsul nesfârșit...

Înțelegi acum? Înțelegi răspunsul?
Mi-este frig în suflet, domnule și-i toamnă
Soarele ce moare, frunza 'ngălbenită,
Ceața... vis zadarnic și târziu înseamnă...

Gabriella I. Anastasia-Vuculescu

pinse să lupte pentru „drăguțul de 'mpărat” și „neamțul blestemat”, respiră aceeași atmosferă de durere care înăbușe. „Florile de sânge” sunt binevenite, pentru cititorii români, cari pot să înțeleagă că durerea când e sinceră, când e hrană de toată ziua, se transformă în cântec. Iar cântecul nu-i discurs, nu-i confesiune.

Cântecul cinstit ca „Florile de sânge” sparge larma poruncilor maghiare, pătrunde printre planurile strategice ale nemților — cu ifos, cutremură crestele Carpaților și ajunge în București — cari potrec și cari uneori lasă să i se stropească străzile cu sânge.

A. B. C.

DOI MARI DISPARUȚI

Paul Hervieu, Remy de Gourmont

— În frământarea anului 1915 au dispărut din rândul marilor literați ai Franței încă doi: Paul Hervieu și Remy de Gourmont.

Hervieu, mare dramaturg, distins membru al Academiei Franceze; Gourmont — fruntaș între esteteii Franței literare.

Pe amândoi victoria Franței n'a avut norocul să-i vadă trăind.

Hervieu a murit departe de Paris; Gourmont și-a dat sufletul în mijlocul Parisului, pe care l-a iubit, închizându-și ochii odată cu terminarea lucrării sale: „*In timpul furtunei*” (Pendnt l'orage).

tuția socială, fie ca conștiință burgheză. Dar o caracteristică de mare însemnătate în teatrul lui Hervieu a fost faptul că nu și-a înclinat sufletul spre mijloacele ușoare de invenție a personajilor, ci a intrat adânc în cunoașterea vieții intime, în tumultul sgomotos al mecanismului social, care singur înalță și coboară existențele.

Hervieu a adus în teatru un izvor de inspirație dramatică, pe care l-a tratat cu știință și mai ales cu suflet: *legea*.

În toate piesele aproape, motivele care determină acțiunea sunt legile, „legile dure”, cărora te supui ca să poți trăi în mijlocul societății, dar care adesea înăbușă prin generalitatea lor monotonă. Sinceră emoție, nobilă cugetare sunt rezultatele desprinse împede din toate piesele lui Hervieu.

La noi s'a cunoscut mai bine „*Goana torțelor*”. Publicul care a văzut piesa ca și cititorii ei au putut nu numai să-și facă o idee clară despre marea artă dramatică a lui Hervieu, dar a și simțit, ce importantă desăvârșită are în artă, sinceritatea.

Dintre piesele lui Hervieu mai notăm: „*Loi de l'homme*” și „*Le reveil*”.

Remy de Gourmont a fost poate cel mai intelectual dintre scriitorii francezi; a fost în orice caz cel mai estel dintre ei.

Gourmont a iubit limba franceză în puritatea ei cea mai selectă și cea mai fină.

Literat, filosof, cronicar, personalitatea lui s'a remarcat totdeauna prin stilul limpede, prin vedere adâncă și largă și mai ales prin finețea extraordinară.

Gourmont a fost și un mare amant al literaturii române, pe care el i-a cunoscut scriind în franceză. Aprecia pe dna Elena Văcărescu, admira pe contesa de Ncailles și era entusiasm de compozițiile marelui nostru Eneșcu.

Dintre scrierile lui mai cunoscute la noi sunt „*Promenades littéraires et philosophiques*”, „*Enigmele*” și „*Scrieri către amazonă*” pe care le publica în „*Mercure de France*”.

Bart.

Teatrul lui Hervieu s'a remarcat prin motivele care l-au inspirat. — conflictele ivite și deslănțuite în viața burgheză: fie ca si-

Un caz de divorț

NOVELĂ DE GUY DE MAUPASSANT

Avocatul doamnei Chassel luă cuvântul:

*Domnule președinte,
Domnilor judecători,*

Cauza pe care sunt însărcinat să o apăr înaintea d-voastră depinde mai degrabă de medicină de cât de justiție și constituie mai mult un caz patologic decât un caz de drept obicinuit. Faptele par simple la prima vedere.

Un tânăr, foarte bogat, cu sufletul nobil și cald, cu inima dornică se îndrăgostește de o fată, nespuse de frumoasă, mai mult de cât frumoasă, adorabilă, grațioasă, încântătoare, bună, blândă și se căsătorește cu dânsa.

Cât va timp se poartă foarte bine, apoi o lasă în părăsire, îi vorbește cu asprime pare că resimte o repulsiune de neînălțurat, un desgust adânc. Într-o zi o bate, nu numai fără niciun motiv, dar chiar fără niciun pretext.

N'am să vă fac, domnilor, tabloul apăsătorilor lui ciudate, neînțelese pentru toți. N'am să vă zugrăvesc viața groaznică a acestor două ființe și durerea profundă a tinerei femei.

Imi va fi de ajuns spre a vă convinge să vă citesc câteva fragmente dintr'un jurnal scris zilnic de acest om, de acest sorman nebun. Căci ne găsim în fața unui nebun, domnilor, și cazul este cu atât mai curios, cu atât mai interesant, cu cât are multe puncte comune cu demența nefericitului prinț, mort de curând.—vorhesc de regele acela straniu care a domnit în chip platonice supra Bavariei. Voi numi cazul acesta: nebunia poetică.

Vă aduceți aminte toate cele ce s'au povestit despre prințul acela bizar. A elădit în mijlocul celor mai frumoase priveliști ale regiunii sale, adevărate castele feerice.

Realitatea însăși a frumuseții lucrurilor și a locurilor, nemulțumindu-l, a imaginat, a creiat, în castelele acestea din basme, orizonturi factice, obținute prin mijloace artificiale de teatru, schimbări de vederi, păduri zugrăvite, imperii din povești în care frunzele arborilor erau pietre prețioase. Avea Alpii cu ghețari stepe, deserturi nesfârșite de nisip arse de soare; și noaptea, în bălăia razei de lună, adevărate lacuri luminate înăuntru cu fantastice lumini electrice. Pe lacurile acestea pluteau lebede și lunecau bărcuțușoare în vreme ce o orchestra alcătuită din cei mai mari artiști ai lumii, îmbăta cu poezia-i sufletului nebunului prinț.

Omniul acesta era cast, omul acesta era virgin. N'a iubit nicădă, de cât un vis, visul lui divin.

Într-o seară luase cu el în barcă o femeie tânără, frumoasă, o artistă mare și o rugă să cânte. Ea cânta, îmbălată ea însăși de fermecătoarea priveliște, de adierea plăcută a aerului, de parfumul florilor și de extazul acestui prinț tânăr și nespuse de frumos.

Ea cânta cum cântă toate femeile sugelate de iubire, apoi înfiorată, răfăcilită căzu pe inima regelui călându-i buzele.

Dar el o aruncă în lac și porni înainte la mal fără să se sinchi-sească de biata artistă.

Ne găsim acuma, d-voastră judecători, în fața unui asemenea caz. N'am să fac nimic alt de cât să citesc câteva pasagi dintr'un jurnal pe care l'am surprins într'un sertar al biroului.

Cum totul în lumea asta e trist și urât, vecinic la fel și nesuferit! Visei zadarnic o lume mai frumoasă, mai variată. Cât de să-

iacă trebuie să fie închipuirea Domnului, dacă totuși a existat, dacă n'ar fi creiat alte lucruri aiurea.

Vecinic păduri, păduri mici, fluvii care seamănă cu toate fluviile, câmpii care seamănă cu toate câmpiile, totul e vecinic la fel și monoton din cale afară. Dar omul... Omul! Ce animal grozav, rău, mândru și dezgustător.

Ar trebui să iubești, să iubești pierdut, fără a vedea ceia ce iubești. Căci a vedea e a pricepe și a pricepe înseamnă a disprețui. Ar trebui să iubești, îmbătându-te cu femeia viselor tale cum te îmbăți cu vin în așa chip în cât să nu știi ce bei. Să bei, să bei, să bei pe nerăsuflete, zi și noapte.

Am găsit-o mi se pare. Are în întreaga-i înfățișare ceva ideal, care nu pare din lumea asta și care dă ripă visului meu. Ah! visul meu, cum imi arăta ființele deosebite de ceia ce sunt. E blondă, de un blond ușor cu un păr cu nuanțe de nedescris. Ochii ei sunt albaștrii. Singurii ochii albaștrii imi plac. Orice femeie, femeia care există în fundul inimei mele, mi-apare prin ochi, doar prin ochii ei.

O! Taină! Ce taină? Ochiul? Tot universul e cuprins într'insul, de vreme ce îl vede, îl răstrânge. Conține universul, lucrurile și ființele, pădurile și oceanele, oamenii și animalele, apusurile de soare, stelele, artele, totul, el vede și culege și înțelege totul. Mai mult încă, într'insul se află sufletul.—omul care cugetă, omul care iubește, omul care râde, omul care suferă! O! priviți ochii albaștrii ai femeilor, ochii aceia cari sunt adânci ca marea, nestatornici ca cerul, atât de dulci, atât de dulci, dulci ca adierea zefirilor, dulci ca muzica, dulci ca sărutările și străvezii și atât de limpezi în cât vezi sufletul îndărătul lor, sufletul albastru care le colorează, care le însuflețește, care le divinizează.

Da, sufletul are culoarea privirei. Numai ochii albaștrii cuprind într'insii vise, căci au luat azurul valurilor și spațiului.

Ochiul! Gândiți-vă la el! Ochiul! Bea viața aparentă, pentru a nutri cugetarea. Bea lumea, culoarea, mișcarea, cărțile tabourile, tot ceia ce e frumos și tot ceia ce este urât, alcătuiind idei. Și când ne privește, ne dă senzația unei fe-

riciri ce nu face parte din lumea asta. Ne face să presimțim ceia ce vom ignora vecinic, ne face să înțelegem că realitățile viselor noastre nu sunt de cât lucruri bune de lepădat.

O iubesc și pentru umbletul ei. Chiar când pasărea umblă, simți că are aripi.

A spus poetul. Când trece, înțelegi numai decât că face parte dintr'o altă rasă de cât femeile obicinuite, dintr'o rasă mai ușoară și mai divină.

Măine mă căsătoresc cu ea... Mi-e frică... Mi-e frică de atâtea lucruri.

Două animale, doi câini, doi lupi, două vulpi umblă prin pădure și se întâlnesc. Unul din animale e bărbat, celalt e femeie. Se împerechiază. Se împerechiază dintr'un instinct brutal care îi îndeamnă să-și continue rasa, rasa lor a cărei formă o au precum și toate celelalte puncte, părul, talia, mișcările și obiceiurile.

Toate animalele fac ast-fel, fără să știe de ce!

Noi de asemenea...

Am făcut și eu astfel căsătorindu-mă.— am ascultat de furia aceea stupidă care ne aruncă în spre femei.

E soția mea. Atâta timp cât am dorit-o în chip ideal, ea a fost pentru mine visul de nerealizat pe punctul să se înlăptuască.

Dar din secunda în care am ținut-o în brațe, n'a mai fost decât ființa de care firea s'a slujit pentru a înșela toate speranțele mele.

Nu mai vreau să văd pe soția mea, venind în spre mine, chemându-mă cu zâmbetul, cu privirea, cu brațele. Am crezut odinioară că sărutarea ei imi va înfreschide porțile cerului. A fost bolnavă într-o zi, avea friguri și am simțit în respirația ei, suflul ușor, subtil, aproape imperceptibil al putregăului omenesc. Am rămas zdrobit.

O! trupul, gunoi seducător și viu, putregai ce umblă, cugetă, vorbește, privește și surâde, în care hrana fermentează și care e transpirație, frumos, ispititor, înșelător ca și sufletul...

Pentru ce numai florile împrăștie un miros atât de frumos, florile acelea mari strălucitoare sau palide, ale căror tonuri și nuanțe fac să mi se înfioare inima și mi tulbură ochii? Sunt așa de frumoase, de-o structură atât de fină, atât de variate și de sensuale, în-

fredeschise ca niște organe, mai ispititoare de cât gurile și fine ca buze dantelate, carnoase, pudrate cu o sămânță de viață care, în fiecare floare, produce un miros deosebit.

Se reproduc ele,—ele singure pe lume, fără pată pentru rasa lor inviolabilă, împrăștând în jurul lor mireasma divină a iubirii lor, esența trupurilor lor de necomparat, a trupurilor lor împodobite de toate găsiile, de toate eleganțele, de toate formele cochete, de toate colorațiile și seducerea îmbătătoare a tuturor parfumurilor...

Fragmente alese cu șase luni mai în urmă.

...Imi plac florile, nu ca niște flori, dar ca niște ființe materiale și delicioase: imi petrec zilele și nopțile în sera mea, unde le ascund, asemenea femeilor din haremurii.

Cine cunoaște în afară de mine, dulceața, nebunia, extazul înflorat, trupesc, ideal, supra omenesc al acestor iubiri, și săruturile acestor pe carnea roză, pe carnea roșie, pe carnea albă, minunat de deosebită, delicată, rară, fină, mângăitoare a splendidelor flori!

Am sere unde nimenea nu pătrunde, afară de mine și acel care le îngrijește.

Întru acolo, cum te-ai furisat într'un loc de plăceri tainice. În galeria înaltă de sticlă, trec mai înțâi între două rânduri mari de corole închise, întredeschise sau învoalte care merg în pantă de la pământ spre acoperiș. E prima sărutare pe care mi-o trimit.

Florile acestea, care împodobesc vestibulul patimelor mele misterioase sunt slujnicele și nici de cum favoritele mele.

Mă salută în treacă cu strălucirea lor schimbătoare și cu mișmele lor proaspete. Sunt mici de tot, cochete, rânduie în opt rânduri la dreapta și în opt rânduri la stânga și atât de îndesate că par două grădini ce coboară până la picioarele mele.

Inima palpită, ochii scânteiază, sângele curge mai puternic prin vine, sufletul se aprinde și mâinile se înfioară de pofta de a le atinge. Trec totuși înainte. Trei uși sunt închise în fundul acestei găterii înalte. Pot să aleg. Am trei haremurii.

Dar întru de cele mai dese ori la preferatele mele, somnoroasele orchideis. Odaia lor e scundă, înăbușitoare. Aerul umed și cald, face să asude pielea și să tremure degetele. Fetele acestea stranii vin din țări băltoase, arzătoare și nesănătoase. Sunt atrăgătoare asemenea sirenelor, ucigătoare ca otră-

Odiuna de noapte în tranșee.

Luna viitoare se va face Tragerea MARILOR PREMII

oferite de ziarul „Universul” tuturor abonaților săi, și anume:

Lei 5.000

IN BONURI COMUNALE 4%

cu cup. de Noembrie 1918

Un dormitor complet de bronz

pentru 2 persoane, compus din 2 patari de bronz, cu somiere, 2 noptiere, și un elegant lavoir cu oglindă, special lucrate de cunoscuta fabrică de mobilă de bronz M. Gutman, București, str. Sf. Apostoli, furnizorul celor mai mari case particulare Ville și Hoteluri.

Una Gramolă

mărimea 59-44-116 cm., construită în forma unui dulap de mahon foarte elegant înstruit, cu o des-părțitură les care servă la conservarea plăcilor. Pavilionul din lemn de rezonanță în montură de furtă se află în interiorul dulapului. Mecanismul extrafortă cu 3 arcuri. Brațul conic recurbat e diafragmă „Exhibition”. Această gramolă, o bucată de artă, merită a înfrumuseța cel mai luxos salon, este ca construcție ultima perfecțiune a renumitei fabrice marca „Inger” și ne-a fost furnizată de către reprezentantul ei d-l Jean Feder, furnizorul Curții Regale, București, Calea Victoriei, 54.

Un dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de mobilă de lemn Marin V. Ganea șoseaua Mihai-Bravul No. 37 și str. Șerbănică No. 10. Sucursala: Calea Victoriei No. 107.

Un elegant dormitor de bronz

de mare valoare, compus din 1 pat, o noptieră și lavoir cu o oglindă, furnizat pentru premiile noastre, dela cunoscutul depozit de mobilă de fier și bronz „Industria Metalică Marcu”. Bulevardul Elisabeta 2, București

Un elegant pat pentru copil

cu împletitură de sârmă și somieră cumpărat tot dela „Industria Metalică Marcu”, Bd. Elisabeta, 2.

Una sobă „Godin” No. 3

tot dela depozitului de mobilă de fier și bronz „Industria Metalică Marcu” Bulevardul Elisabeta No. 2.

10 Lăzi cu diferite produse ale renumitei Case „Bresson”

fabrică de lichouri, siropuri și cognacuri, au fost cumpărate pentru premiile ce le oferim abonaților noștri la tragerea din Noembrie a.

Una viasă fină cu cutie, forma vioarei, inclusiv arcuș cu capră de fildes, garnitură de coarde fine engelzești, camerton și escăz; una mandolină italiană din lemn de palisandru frumos ornamentată. Un flaut cu capul de fildes, lucrat din cel mai fin abanos cu 14 clape, într-o elegantă cutie captușită cu catifea. Aceste toate, furnizate de magazinul general de muzică „La Harpa”. București, str. Colței No. 5, renumit în toată țara pentru deosebita calitate a mărfurilor ce debutează.

Un coșuleț de metal alb fin argintat pentru cărți de vizită. Una casetă de bijuterii de metal alb, frumos argintat, în formă împletită. Una fructiera cu picior de metal alb, fin argintat. Un serviciu de ceai pentru 6 persoane, compus din 6 pahare de ceai cu suporturi, o zaharniță, o sticlucă de rom, un cleștor de zahăr, toate de metal alb fin argintate, pe o tavă de lemn de mahon, cu monturi argintate. Una oglindă de mână de metal alb, splendid executată, pusă într-o mică casetă de lemn. Una cutie conținând 12 cutițe și 12 furculițe, de metal alb oxydat, pentru fructe. Toate aceste obiecte ne-au fost furnizate de marele magazin

de bijuterii, ceasornice și argintărie, FRATII ROLLER, furnizorii Curții Regale, București, str. Carol 50, etaj.

Una pușcă de vânătoare cu două țevi, țevile de oțel, „Bayard” din renumita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă cheke-bore și poate întrebuița atât pulbere neagră, cât și pulbere fără fum; Una carabă semi-automată de mare precizie Pieperi cu tirul garantat, precis; Un revolver automat; Un flacon „Thermos”, de 1 litru, care menține temperatura lichidului (cald sau rece) în timp de 48 de ore, cumpărate dela marele magazin de arme și biciclete B. D. Zisman, furnizorul Curții Regale, calea Victoriei 44, Buc.

Una pendulă mare de perete, modernă de nuc, cu sunetul melodios. Un ceasornic-brățară de argint pentru damă. Una brățară de damă, aur 14 carate, marcată, formă modernă cu pietre. Un serviciu manicure, complet de argint cu cutie tapisată. Cumpărate dela ceasornicaria COLTEI, magazin de încredere, str. Colței 81.

15 flacoane a câte 1 kilo, apă de Colonia Camelia, puternic par-

fumată cu lilie, mărgăritar, violette, zambile, heliotrop și Verveine, furnizate de renumita fabrică de parfumuri „Camelia”, A. S. Aftalion, str. General Florescu nr. 6, București.

Una sobă fabrica „Matador” ultima perfecție.

Jumătate garnitură mobilă de bamba, pentru salon, compusă din: Una canapea, două fotolii și patru scaune elegant tapisate; Un elegant birou de stejar pentru damă; O oglindă venețiană de cristal; Una etajeră de bamba; Un coș de bamba cu oglindă de cristal pentru antreu, toate acestea cumpărate de la marele magazin de mobilă Marco Dattelkramer, str. Carol 62, Buc.

Șase perechi ghete pentru dame sau bărbați, lucrate într-unul din cele mai luxuase ateliere de încălțăminte din Capitală, și abune dela moderna pielărie la „Cocos”, Stelian L. Georgescu-Cocos, Calea Moșilor 24. Aceste ghete se vor efectua după măsură, trimisă de câștigător, administrației ziarului nostru.

3 noptiere de mahon, în formă de dulăpior, fiecare având câte o placă de marmoră.

5 ceasornice de argint pentru buzunar având inscripția ziarului „Universul”; 5 ceasornice pentru birou cu podștal de cristal, tot cu aceeași inscripție; 5 ceasornice de perete frumoase pictate, se întorc la 8 zile, tot inscripția ziarului „Universul”; 5 ceasornice nichel, având și aparat Pres-Papier.

Una mașină de cusut, marca „Excella”.

5 asortimente complete din produsele cosmetice „Flora”, compuse din: cremă Flora, 1 cutie pudră Flora, 1 Săpun Flora, 1 sticlă Capilogen Flora, 1 pomadă Flora, 1 sticlă lapte de crin Flora, 1 săpun de lapte de crin 1 apă de gură Bucol, 1 pastă de dinți.

1 pereche vase de sticlă pentru flori, frumos pictate.

5 câșmici țărănești de noaptea pentru bărbați, lucrate din pânză de casă, cu arnici roșii.

Un vas de majolică pentru flori, montat pe un ghigori.

1 vas pentru flori pictat și aurit.

4 Splendide ceasuri pentru dame.

Doză candelabru de bronz, o devărată podocobă a casei.

Una pereche ghete pentru damă.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din „Memoriile Regelui Carol” tipărit anume pentru abonați

Notăți bine: dând aceste mari premii de valoare abonamentele sunt reduse la 18 lei pe an; 9.15 pe 6 luni; 4.65 pe 3 luni

Pentru concursarea la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe 6 luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri pentru tragerea următoare. Administrația „UNIVERSULUI” nu întrebuițează încasatori

Plata abonamentelor se face direct la Casa administrației ziarului, prin mandat poștal sau în persoană